

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU / MODUŁU

2

1. Nazwa przedmiotu:	Antropologia				
2. Kod przedmiotu:	14,7				
3. Okres ważności karty:	ważna od roku akademickiego: 2015-2018				
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne / studia niestacjonarne				
6. Kierunek studiów:	WYCHOWANIE FIZYCZNE				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:					
9. Semestr:	II				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Kultury Fizycznej				
11. Prowadzący przedmiot:	dr Danuta Nowosielska - Swadźba				
12. Grupa przedmiotów:	przedmioty podstawowe				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Podstawowa wiedza z zakresu przedmiotów: Biologia człowieka, Anatomia					
16. Cel przedmiotu:					
Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi podstawowych zagadnień z zakresu antropologii i wybranymi zagadnieniami antropometrii. Najwięcej uwagi poświęca się na przedstawienie nowych kierunków zastosowań antropometrii w naukach kultury fizycznej					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda weryfikacji efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W	Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi podstawowych zagadnień z zakresu antropologii i wybranymi zagadnieniami antropometrii. Najwięcej uwagi poświęca się na przedstawienie nowych kierunków zastosowań antropometrii w naukach kultury fizycznej	dobranie wykładów i ćwiczeń adekwatnych do realizacji treści, opracowanie ćwiczeń dotyczących zagadnień testu obserwacji postępow i zaangażowania studenta podczas zajęć praktycznych	zaliczenie pisemne testu semestralnego obejmujące zarówno materiał ćwiczeń, jak i wykładów; wkład w dyskusję na tematy związane z problematyką analizy morfologicznej wynik osiągnięty w teście semestralnym, przygotowanie do zajęć (notatki), udział w ćwiczeniach praktycznych, aktywność w trakcie przebiegu zajęć Kolokwia pisemne i ustne Egzamin	wykład/ćwiczenia Audiowizualne, modele, plansze, atlasy aparatura pomiarowa	K_W01 (++) K_W23 (+++)
U	Student posługuje się terminologią stosowaną w naukach o zdrowiu i kulturze fizycznej. Posiada wiedzę na temat: bud. i funkcji organizmu, rozwoju człowieka z zastosowaniem praktycznym. Student posiada wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie antropologii.				K_U02 (+) K_U03 (++) K_U07 (+++)
K	Student posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i interpretacji problemów wychowawczych. Student zdobywa umiejętność				K_K02 (+) K_K04 (++)

	posługiwania się podstawowym sprzętem i aparaturą stosowaną w antropometrii. Posiada elementarne umiejętności pozwalające na analizowanie prostych badań, formułowanie wniosków, opracowanie wyników.				
18. Formy i wymiar zajęć:	wykład ćwiczenia ST: 15 ST: 15 NST 15 NST: 15				
19. Treści kształcenia:					
<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> Przedmiot i zakres antropologii, definicje, charakterystyka poszczególnych działów, cele i zadania antropologii sportu, znaczenie antropologii dla nauk o kulturze fizycznej (1 godz.) Antropogeneza człowieka na tle naczelnych, cechy charakterystyczne rzędu naczelnych, systematyka i charakterystyka rzędu naczelnych, cechy specyficznie ludzkie. Morfologiczne konsekwencje pionizacji ciała i dwunożnej lokomocji. Przebieg hominizacji – główne etapy form i ich charakterystyka. Zasadnicze etapy rozwoju kultur związane z kształtowaniem się form ludzkich (2 godz.) Rozwój osobniczy człowieka (oogeneza, czynniki treatogenne, środowiskowe i genetyczne uwarunkowania procesu ontogenezy, ontogeneza) (3 godz.) Rozwój narządów i cech płciowych u chłopców i dziewcząt (2 godz.) Wpływ aktywności fizycznej na wiek menarche (2 godz.) Budowa i rozwój aparatu ruchu człowieka – rozwój układu kostnego (1 godz.). Budowa i rozwój aparatu ruchu człowieka – rozwój układu mięśniowego i nerwów ruchowych (2 godz.). Budowa i rozwój układu nerwowego i hormonalnego (2 godz.). <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Antropometria i antroposkopia jako podstawowe metody badawcze w antropologii(płaszczyzny i linie ciała, punkty pomiarowe, technika prowadzenia pomiaru, ocena podstawowych cech somatoskopowych) (1 godz.). Pomiary antropometryczne, wskaźniki antropologiczne proporcji i budowy ciała, interpretacja: <ul style="list-style-type: none"> Pomiary głowy, kończyny górnej Pomiary kończyny dolnej Pomiary klatki piersiowej Pomiary grubości fałdów skórno – tłuszczowych. Wskaźniki (gołąb s, drozdowski z.): wskaźnik kończyny górnej, wskaźnik kończyny dolnej, wskaźnik międzykończynowy, wskaźnik długości tułowia, wskaźnik tułowiowo – kończynowy, wskaźnik miedniczno – barkowy, wskaźnik pigneta, wskaźnik tułowiowy, wskaźnik barków, wskaźnik umięśnienia ramienia, przedramienia, uda, podudzia (6 godz.) Wskaźniki wagowo – wzrostowe, interpretacja: wskaźnik queteleta, wskaźnik queteleta ii (bmi), wskaźnik rohrera, wskaźnik smukłości, wskaźnik dystrybucji tłuszczu w hr, należna masa ciała, wskaźniki dymorfizmu płciowego (wskaźnik miedniczna – barkowy, wskaźnik obwodów tułowia), wskaźnik skibińskiej a. –określenia stopnia dymorfizmu (drozdowski) (1 godz.) Ocena składu tkankowego ciała (obliczanie gęstości ciała, równanie piechaczka estymujące ilość tkanki aktywnej, równanie do szacowania procentowej zawartości tłuszczu w ciele (%bf), wyznaczanie masę ciała szczupłego lbm (drozdowski), wyliczenie zawartości tłuszczu, ciężaru tłuszczu (1 godz.) Rozwój wysokości, masy oraz kształtowania się proporcji ciała w ontogenezie. Metody kontroli i oceny rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> Pojęcie norm rozwojowych i zasad ich konstruowania (tabele i siatki centylowe). Wiek biologiczny i metody jego określania (morfologiczny, zębowy, wtórnych cech płciowych). przewidywanie dorosłej wysokości ciała – metoda milicerowej ,welona, rwt i żarowa (1 godz.). Zagadnienia konstytucji i somatotypologii: przegląd metod wg. Kretschmera, sheldona , heath, carter, wankego, milicerowej. Określanie typu budowy ciała wskaźnikami przyrodniczymi. (metoda wankego, metoda milicerowej) (3 godz.). Pomiary i obserwacje w antropologii fizjologicznej (drozdowski) <ul style="list-style-type: none"> Układ krążenia (pomiar tętna i ciśnienia krwi w spoczynku i po wysiłku fizycznym) Układ oddechowy (ruchomość klatki piersiowej, obliczanie należnej pojemności życiowej płuc wg baldwina, courmanda, richarda, częstość oddechów /min. Pomiar powierzchniowej ciepłoty ciała (1 godz.). 					
20. Egzamin:	zaliczenie z oceną, Egzamin				
21. Literatura podstawowa:					
<ul style="list-style-type: none"> Gołąb S., Chrzanowska M. (2010) Przewodnik do ćwiczeń z antropologii. AWF w Krakowie, Kraków. Iwanek B., Rogowska E. (2011): Antropologia Materiały do ćwiczeń. AWF w Gdańsku, Gdańsk. Z. Drozdowski (1998) „ANTROPOMETRIA W WYCHOWANIU FIZYCZNYM”, AWF Poznań. 					

- A. Malinowski, W. Bożyłow (1997): „PODSTAWY ANTROPOMETRII Metody, techniki, normy”, PWN Warszawa – Łódź.
- Malinowski A. (1999) Wstęp do antropologii i ekologii człowieka. Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego.
- Szopa J. (2000) Wstęp antropologii. AWF, Katowice.
- J. Charzewski, J. Lewandowska (2004): „ANTROPOLOGIA”, AWF Warszawa.
- Z. Drozdowski (2002): „ANTROPOLOGIA DLA NAUCZYCIELI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO”, AWF
- Wolański N.(1975):Metody kontroli i normy rozwoju dzieci i młodzieży. PZWL Warszawa.

22. Literatura uzupełniająca:

- A. Malinowski (1980): „ANTROPOLOGIA FIZYCZNA” , PWN Warszawa – Poznań.
- A. Jopkiewicz, Edyta Suliga (1998): BIOLOGICZNE PODSTAWY ROZWOJU CZŁOWIEKA”, Radom – Kielce
- B. Doleżych, P. Łaszczycza (2004): „BIOMEDYCZNE PODSTAWY ROZWOJU Z ELEMENTAMI HIGIENY SZKOLNEJ”, AdamMarszałek, Toruń.
- N. Wolański (2005): „ROZWÓJ BIOLOGICZNY CZŁOWIEKA”, PWN Warszawa.
- Bartel H. (2009): „EMBROLOGIA MEDYCZNA”. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
1	Wykład	15	15
2	Ćwiczenia	15	15
3	Laboratorium		
4	Projekt		
5	Seminarium		
6	Inne/Praca własna	60 (przygotowanie do ćw. przygotowanie do wykładów, zapoznanie z literaturą i materiałami dydaktycznymi przygotowanie do kolokwium i egzaminu, konsultacje)	60 (przygotowanie do ćw. przygotowanie do wykładów, zapoznanie z literaturą i materiałami dydaktycznymi przygotowanie do kolokwium i egzaminu, konsultacje)
Suma godzin		30/60	30/60

24. Suma wszystkich godzin:	ST	NST	25. Liczba punktów ECTS:	ST	NST
		90		90	
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:	1	1	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:	2	2

28. Kryteria oceniania:

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
K_W01 (++) K_W23 (+++)	bdb	student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat znajomości budowy i funkcji organizmu człowieka, zna zagadnienia dotyczące podstawowych działań z zakresu antropologii i wybranymi zagadnieniami antropometrii. bardzo dobrze zna terminologię używaną w naukach o człowieku. Ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju człowieka, zna nowe kierunki zastosowań antropometrii w naukach kultury fizycznej
	db	student ma podstawową wiedzę na temat znajomości budowy i funkcji organizmu człowieka, w zakresie podstawowym zna zagadnienia dotyczące podstawowych działań z zakresu antropologii i wybranymi zagadnieniami antropometrii. dobrze zna terminologię używaną w naukach o człowieku. Ma poprawnie uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju człowieka, zna podstawowe kierunki zastosowań antropometrii w naukach kultury fizycznej
	dst	student ma niepełną wiedzę na temat znajomości budowy i funkcji organizmu człowieka, w zakresie dostatecznym zna zagadnienia dotyczące podstawowych działań z zakresu antropologii i wybranymi zagadnieniami antropometrii. dostatecznie dobrze zna terminologię używaną w naukach o człowieku. Ma dostatecznie uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju człowieka oraz względnie orientuje się w podstawowych

		kierunkach zastosowań antropometrii w naukach kultury fizycznej
	ndst	student nie ma podstawowej wiedzy na temat budowy i funkcji organizmu człowieka, nie zna terminologii używanej w naukach o człowieku. Nie opanował wiedzy na temat rozwoju człowieka, nie zna zagadnienia dotyczącego podstawowych działań z zakresu antropologii i wybranymi zagadnieniami antropometrii.
K_U02 (+) K_U03 (++) K_U07 (+++)	bdb	student potrafi wszechstronnie wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Student posługuje się terminologią stosowaną w naukach o zdrowiu i kulturze fizycznej. Posiada wiedzę na temat: bud. i funkcji organizmu, rozwoju człowieka z zastosowaniem praktycznym. Student posiada wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie antropologii.
	db	student potrafi umiejętnie i dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi względnie poprawnie posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Student posługuje się poprawnie terminologią stosowaną w naukach o zdrowiu i kulturze fizycznej. Posiada wiedzę na temat: bud. i funkcji organizmu, rozwoju człowieka z zastosowaniem praktycznym. Student posiada wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie antropologii.
	dst	student potrafi dostatecznie dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną, potrafi przedstawić, zaprezentować własne poglądy poparte argumentacją literatury w danej dziedzinie. Posiada dostateczną umiejętność zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Potrafi w formie podstawowej posługiwać się w mowie i piśmie językiem naukowym w tej dyscyplinie. Student posługuje się dostatecznie terminologią stosowaną w naukach o zdrowiu i kulturze fizycznej. Posiada dostateczną wiedzę na temat: bud. i funkcji organizmu, rozwoju człowieka z zastosowaniem praktycznym. Student posiada dostateczną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie antropologii.
	ndst	student nie potrafi wykorzystywać podstawowej wiedzy teoretycznej, nie przedstawia, własnych poglądów, nie zna literatury w danej dziedzinie. Nie posiada umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej z praktyczną. Nie zna języka naukowego w tej dyscypliny. Student nie posługuje się terminologią stosowaną w naukach o zdrowiu i kulturze fizycznej. Nie posiada wiedzy na temat: bud. i funkcji organizmu, rozwoju. Student nie usystematyzował wiedzy o projektowaniu i prowadzeniu badań w zakresie antropologii.
K_K02 (+) K_K04 (++)	bdb	student potrafi precyzyjnie i spójnie dysponować z zakresu wiedzy poruszanych podczas studiów, potrafi odnieść zdobytą wiedzę w projektowaniu dalszych zadań zawodowych i prywatnych. Student posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i interpretacji problemów wychowawczych. Student zdobywa umiejętność posługiwania się podstawowym sprzętem i aparaturą stosowaną w antropometrii. Posiada elementarne umiejętności pozwalające na analizowanie prostych badań, formułowanie wniosków, opracowanie wyników.
	db	student potrafi umiejętnie i dobrze , ma świadomość znaczenia nauki i zakresu wiedzy poruszanych podczas studiów, potrafi odnieść zdobytą wiedzę w projektowaniu dalszych zadań zawodowych i prywatnych, Student posiada atrybuty wykorzystania wiedzy teoretycznej i interpretacji problemów wychowawczych. Student zdobywa umiejętność posługiwania się podstawowym sprzętem i aparaturą stosowaną w antropometrii. Posiada elementarne umiejętności pozwalające na analizowanie prostych badań, formułowanie wniosków, opracowanie wyników.
	dst	student potrafi z pewnymi uchybieniami odnosić się do zdobytej wiedzy w projektowaniu dalszych zadań zawodowych i prywatnych. Student posiada dostateczną umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i interpretacji problemów wychowawczych. Student ma dostateczną umiejętność posługiwania się podstawowym sprzętem i aparaturą stosowaną w antropometrii. Posiada elementarne umiejętności pozwalające na analizowanie prostych badań, formułowanie wniosków, opracowanie wyników.
	ndst	student nie potrafi odnieść zdobytych wiadomości do innych dziedzin, nie ma świadomości swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby doksztalcania i rozwoju, nie dokonuje samooceny swoich kompetencji, nie wyznacza kierunków dalszego rozwoju zawodowego i prywatnego, nie opanował wiedzy i umiejętności pozwalających na poruszanie się w zakresie badań antropomotorycznych
29. Uwagi:		

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)